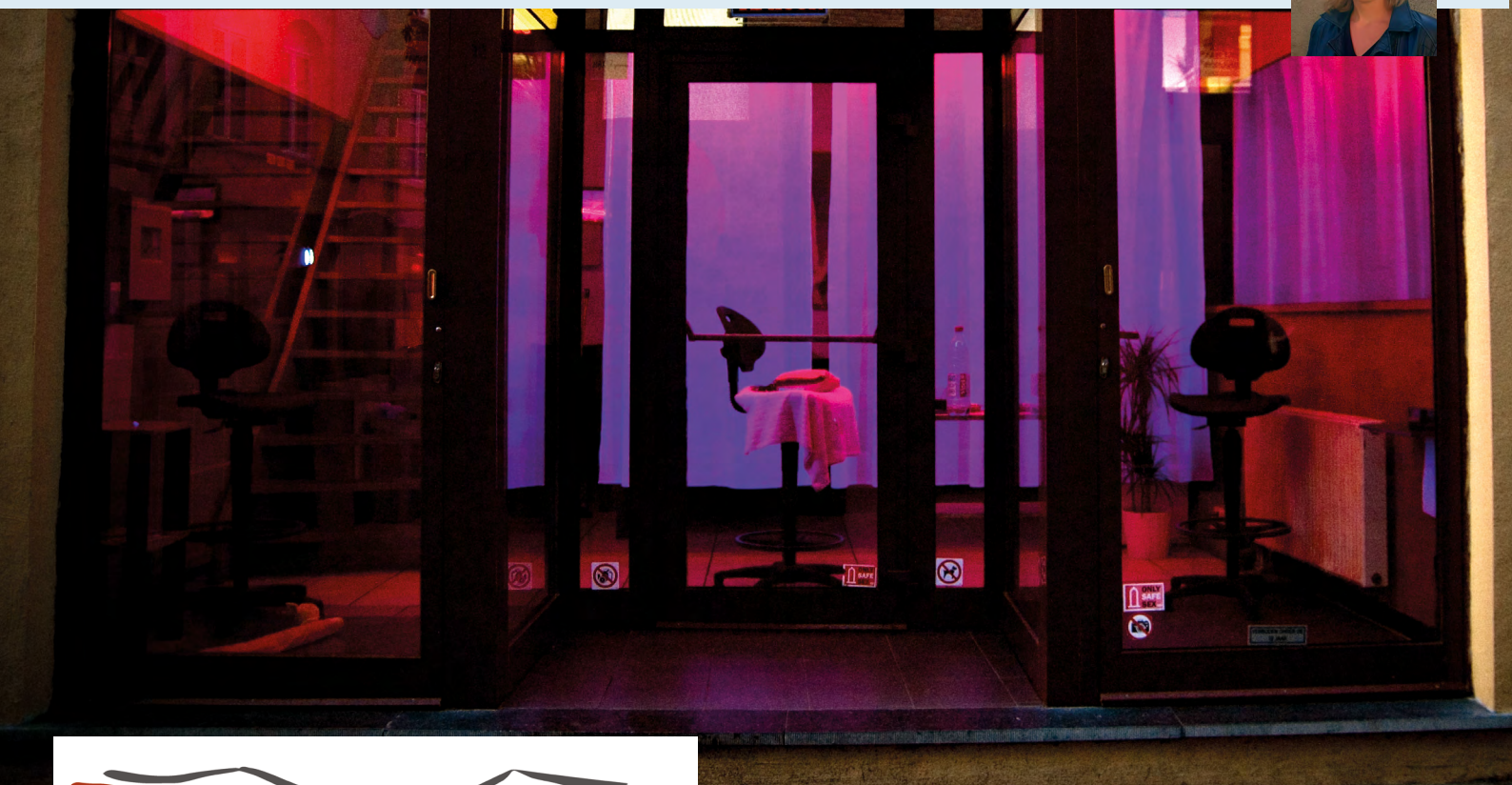
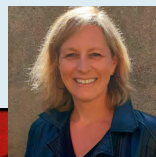

CHERUT: HULPVERLENEN AAN OVERLEVERS VAN PROSTITUTIE, MENSENHANDEL EN UITBUITING

Door Margreet Groeneveld

Een beetje onwennig wandelde ik door de straten van het Schipperskwartier. Het was een van mijn eerste dagen als medewerker bij Cherut. Een kennismaking met de doelgroep en het straatwerk samen met de collega die dit werk een paar jaar eerder had opgestart. Het was niet de eerste keer dat ik in een buurt als deze kwam, maar wel de eerste keer dat ik mijzelf moest openstellen voor wat ik zag. De wandeling door het Schipperskwartier was een confrontatie met dingen die altijd ver van mijn bed gebleven waren. Waar ik als mens en christen ooit in mijn leven een beeld over had gevormd, een oordeel over had gemaakt en verder zonder gevolg ergens had weggestopt. Die wandeling was het begin van een verandering in mijn denken en is vooral van betekenis geweest voor mijzelf.

Mijn eerste reflex was om niet te kijken. Ik zag geen mensen maar de straatstenen, de blauwe lucht op een stralende middag in de lente en mijn gedachten gingen uit naar hierna als ik naar mijn gezin zou gaan en weer in het normale leven terechtkomen waar dit alles iets uit een niet- bestaande filmwereld zou blijken te zijn.

Mijn collega deed het anders. Ze keek vrouwen aan en glimlachte. Gewoon vriendelijk, niet meer dan dat. Er waren vrouwen die teruglachten. Ze kenden haar. Een hand of een gebaar dat ze blij waren haar even te zien. Gewend als ik ben om af te gaan op iemands lichaamstaal begon ik aarzelend terug te lachen als iemand naar ons lachte.

Ongeacht het feit dat ze schijnbaar schaamteloos bijna naakt in een raam stonden en zich ondertussen lieten bekijken door mogelijke klanten, die nog schaamtelozer leken te zijn dan de vrouwen zelf.

In Villa Tinto, een megabordeel, wenkte Lara ons om binnen te komen.

Opnieuw een drempel over voor mijzelf om een trapje op te lopen en daarna in een kamertje terecht te komen waar een bed stond en alles heel steriel was. Op het bed zat de zus van Lara en Lara zelf ging tijdens ons bezoek uitdagend voor het raam staan om eventueel nog wat aandacht van klanten te trekken. Er volgde een gesprek in het Spaans, waar ik op dat moment nog geen woord van kon volgen, tussen mijn collega en deze twee zussen die haar al een tijdje kenden. Een gesprek waaruit ik opmaakte dat de zus van Lara het heel erg moeilijk had, er vloeiden tranen. Terwijl ik observeerde wat er gebeurde, liet ik mijn gedachten gaan. *Wat gebeurt er hier normaal in dit kamertje?* Een slaapkamertje waar gewerkt wordt door sekswerkers. Wat doen ze zichzelf aan en waarom? Ik keek naar Lara, die me hartelijk toelachte waardoor haar harde gezicht opeens heel mooi en zacht werd. Hoe oud zou ze zijn? vroeg ik me af. Ze leek me een dertiger die heel goed wist wat ze wilde.

Na een gesprek waarin de zus van Lara weer tot rust was gekomen en de uitnodiging om bij Cherut binnen te komen wanneer ze maar wilden, stapten we weer naar buiten. De frisse lucht was een verademing, want behalve dat het snikheet was in het peeskamertje van de zussen was de hele atmosfeer iets waar ik mijn adem had ingehouden, wachtend op het moment dat ik weer naar buiten mocht. Ik keek nog even om naar het raam en zag dat Lara ons nakeek, ze zwaaide enthousiast, alsof we haar vriendinnen waren. Ik zwaaide terug, op dat moment mijn hart openstellend voor deze vrouw.

Ik vroeg mijn collega hoe oud Lara was. Ze bleek boven de 40 te zijn.

Ik kon het niet geloven. Ik had haar gezien in een minimum van kleding en ze zag er sterk, jong en gezond uit, alsof ze een sporter was van nauwelijks 30. *Van binnen is ze echt 42...*, zei mijn collega. *En ze heeft kinderen. Ze heeft familie. Ze heeft zorgen en pijn,* ze.... Hoewel mijn collega dit niet zei, ging in mijn hoofd de zin verder. *Ze is net als jij...*

Mijn terugweg uit het Schipperskwartier was anders. De connectie die Lara met me had gemaakt, veranderde mijn houding. Bij de ramen die we nog zagen voor we het Schipperskwartier verlieten, keek ik naar de gezichten van de meisjes en vrouwen en gaf zonder oordeel een blik van aandacht. Een jong meisje keek stuurs terug. Wat is ze nog jong! Een oudere dame keek verdrietig terug. *Waarom staat een dame van deze leeftijd hier? Ze heeft misschien wel kleinkinderen.*

Die eerste wandeling door het Schipperskwartier was bepalend voor het invullen van mijn rol als hulpverlener bij Cherut, waar ik ondertussen 7 jaar als maatschappelijk werker en lifestory-counselor werk. Maar het was nog meer bepalend voor mijn houding als mens tot deze doelgroep. Als eerste moest ik gaan zien dat de vrouw die vanuit de prostitutie en soms met een achtergrond van mensenhandel en altijd met zeer complexe problemen een vrouw is zoals ik zelf. Een vrouw die zichzelf wil mogen zijn, die wil zorgen voor haar geliefden, die haar talenten wil ontwikkelen, die respect verdient. Een vrouw die ook iemands dochter is. Een vrouw die heel vaak ook iemands moeder is. Iemands zus. En ik moest gaan zien dat deze vrouwen zonder dit zelf te kiezen iemands slaaf waren geworden.

Niet eerder dan dat ik deze klik kon maken, kon ik mijn werk als

hulpverlener bij Cherut goed gaan begrijpen en inschatten.

Het was van belang om niet te oordelen. Om te luisteren. Om open te staan. Om voor iemand die persoon te zijn die eindelijk eens luisterde naar het echte verhaal.

In de jaren die volgden ben ik af en toe nog eens in het Schipperskwartier geweest. Mijn eigen rol binnen Cherut vond ik niet in het straatwerk, maar in het maatschappelijk werk en counsellen van vrouwen die de stap zetten naar Cherut op zoek naar hulp en community.

Ik ben steeds opnieuw verwonderd over de kracht van de vrouwen. Ik word door de vrouwen meegenomen in hun verhalen. Verhalen van onvoorstelbaar veel leed, verdriet en trauma, meervoudig gekwetste mensen, en tegelijk met zo onvoorstelbaar veel veerkracht om toch maar te overleven en te zorgen voor anderen.

Ook Lara is ondertussen een van

de vrouwen die ik via Lifestory-counseling mocht begeleiden. We hebben een goede verstandhouding. Als leeftijdsgenoten en collega-moeders kunnen we met een kop koffie in het inloophuis samen lachen over gekke dingen in het leven. Ze bereidt graag de lunch voor het inloophuis en ziet er dan op toe dat ik wel voldoende eet waaruit ik haar zorg ervaar. Ondertussen versta ik genoeg Spaans voor een conversatie over gewone dingen en is haar Engels vlot genoeg om mij te verstaan. In de counseling gesprekken gaat het met de hulp van een vertaler over andere dingen. Hoe ze ooit in de prostitutie terechtgekomen is. Hoe ze een masker leerde op te zetten. Hoe ze haar hart leerde af te sluiten om niet telkens opnieuw pijn te moeten lijden. Hoe ze moest doorzetten om haar kinderen te laten overleven in haar thuisland. Hoe juist die kinderen haar dan weer verwijten dat ze in de prostitutie werkt terwijl ze niet weten dat hun grootouders haar in de prostitutie dwongen. Hoe dankbaar ze is voor Cherut.

CHERUT BELGIUM

Cherut is het Hebreeuwse woord voor vrijheid, *vrijheid om te kiezen*. De naam herinnert ons als Cherut- team aan onze missie. Iedereen heeft het recht om te kiezen. Wat ook inhoudt dat niemand het recht heeft een ander dat recht te ontnemen. Dat laatste is iets wat wij steeds opnieuw zien bij slachtoffers (wij noemen hen overlevende) van prostitutie en mensenhandel. Mensenhandelaars, pooiers, familieleden of economische omstandigheden zijn de redenen dat vrouwen in de slavernij van prostitutie terechtgekomen zijn zonder hiervoor zelf te hebben gekozen.

Cherut combineert hulpverlening en

community. Behalve dat vrouwen hulp nodig hebben om stappen te zetten te breken met prostitutie, hebben zij nood aan echt contact. Door middel van het straatwerk met teams in vier steden worden contacten gelegd met vrouwen die werken in de ramen. In het inloophuis van Cherut is het inloopteam wekelijks een aantal dagen aanwezig om een thuis te bieden aan vrouwen die daar nood aan hebben. Een verjaardag vieren of een taalles geven, een extra bord bij zetten aan de lunchtafel, creatieve momenten, een lach en een traan worden gedeeld. Het maatschappelijk werk team begeleidt een groot aantal vrouwen op verschillende deelgebieden in hun leven. Sommige vrouwen vragen een intensieve integrale begeleiding (turning point) en anderen willen hulp bij solliciteren of het zoeken naar een woning. Via de lifestory-counseling begeleiden we

vrouwen ook bij het leren praten over hun verleden en op die manier het stap voor stap een plaats geven aan leed en pijn.

Cherut wijst ook de weg naar God. Omdat wij ervaren dat God deze doelgroep op Zijn hart draagt. Het onrecht dat dagelijks plaatsvindt in de straten van het Schipperskwartier, in Gent, Brussel of Oostende (of ondergronds) ontgaat God niet en Hij legt wat op Zijn hart ligt ook in de harten van de medewerkers van Cherut. Meer dan eens hebben we mogen zien dat vrouwen pas helemaal vrij komen van hun verleden in de slavernij als ze dat hele verleden bij God brengen.

Noot: Om privacy-redenen: Lara is een gefingeerde naam en het verhaal van Lara is gebaseerd op meerdere verhalen waardoor het niemand's eigen verhaal is.

In mei verschijnt de verhalenbundel Mozaïek.

Bezoek ook de Koffieklap, een koffiebar met een verhaal. De teams van Koffieklap en Cherut werken samen in de strijd tegen uitbuiting en om vrouwen nieuwe kansen, o.a. op de arbeidsmarkt te bieden. Koffieklap, Klapdorp 41, 2000 Antwerpen (gesloten zolang de corona-maatregelen gelden) www.cherutbelgium.com - www.koffieklap.be

